Nota beantwoording zienswijzen

Besluit
Ontwerp Eerste wijziging Participatieverordening
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Registratienummer
26.0561692

1 Samenvatting

Naar aanleiding van de terinzagelegging van het ontwerpbesluit voor de Eerste wijziging Participatieverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier(hierna: de participatieverordening) zijn vier zienswijzen ontvangen. De wijziging heeft voornamelijk betrekking op de opname van het 'uitdaagrecht' in de participatieverordening.
De zienswijzen hebben geen aanleiding gegeven tot aanpassing van het ontwerpbesluit. Wel worden de ingebrachte aandachtspunten betrokken bij de verdere implementatie van het uitdaagrecht.

2 Aanleiding

De wijziging van de Participatieverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is primair ingegeven door de wettelijke verplichting om uiterlijk op 1 januari 2027 regels vast te stellen over het uitdaagrecht.

Het uitdaagrecht houdt in dat inwoners en maatschappelijke organisaties het waterschap kunnen verzoeken om een publieke taak over te nemen wanneer zij van mening zijn dat zij die taak beter, efficiënter of op een andere passende wijze kunnen uitvoeren. Hiermee wordt ruimte geboden voor maatschappelijke initiatieven en voor nieuwe vormen van samenwerking tussen het waterschap en de samenleving. Met deze wijziging wordt het uitdaagrecht volledig in de participatieverordening opgenomen. Daarbij zijn tevens enkele tekstuele en redactionele verbeteringen in de bestaande artikelen doorgevoerd die voortkomen uit praktijkervaringen sinds 2025.

In het kader van participatie is het ontwerp van de wijziging van de participatieverordening voor het publiek ter inzage gelegd. De terinzagelegging heeft plaatsgevonden van 11 mei 2026 tot en met 22 juni 2026. Gedurende die periode zijn er vier zienswijzen ontvangen. In deze Nota van beantwoording zienswijzen zijn deze voorzien van een beantwoording.

3 (Vervolg-)procedure

De wijziging van de participatieverordening wordt vastgesteld door het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap. Daarna wordt het wijzigingsbesluit bekend gemaakt in het Waterschapsblad waarna het in werking treedt. Tegen de wijziging van de participatieverordening is geen bezwaar of beroep mogelijk.

4 Beantwoording zienswijzen

	Zienswijzen	Reactie	Wel/geen wijzigingen
Zienswijze d.d. 14 mei 2026, registratienummer 26.0517035			
1.	Indiener beheert sinds enkele jaren een groenstrook nabij zijn achtertuin en heeft ideeën over de voortzetting daarvan gericht op creëren van biodiversiteit.	De zienswijze richt zich niet inhoudelijk op de voorgenomen wijziging van de participatieverordening. Indiener kan na de inwerkingtreding van de wijziging van de participatieverordening vanaf 1 januari 2027 desgewenst contact opnemen met het hoogheemraadschap om te bezien of zijn ideeën kunnen worden omgezet in een initiatief.	Geen
Zienswijze d.d. 14 mei 2026, registratienummer 26.0517036			
2.	Als inwoner van het buitengebied en mogelijk belanghebbende bij toekomstige ruimtelijke en infrastructurele ontwikkelingen in zijn woonomgeving geeft indiener aan belang te hechten aan zorgvuldige, transparante en vroegtijdige participatie. Indiener verzoek om bij toekomstige projecten, waarbij effecten kunnen ontstaan voor omwonenden in het buitengebied, bewoners tijdig en actief te betrekken, alternatieven zorgvuldig en objectief af te wegen en participatie niet uitsluitend als formele processtap te behandelen. Daarnaast verzoekt indiener om bij projecten met mogelijke impact op de leefomgeving helder te communiceren over de wijze waarop belangen van omwonenden worden meegenomen in de besluitvorming.	De zienswijze richt zich niet inhoudelijk op de voorgenomen wijziging van de participatieverordening. Maar wij hechten er aan om op de aandachtspunten van indiener te reageren. De participatieverordening bevat bepalingen die nu juist een waarborg vormen voor een zorgvuldige participatie door omwonenden en andere belanghebbenden, maatschappelijke organisaties etc. Participatie en inspraak zijn volgens de verordening mogelijk op het gehele terrein van het beheer van watersystemen (inclusief waterkeringen), het waterketenbeheer en het beheer van wegen. Volgens de participatieverordening moet bij de start van elk beleids- of planvormingstraject worden bepaald of er een participatieprocedure zal worden doorlopen en zo ja op welke manier. Het hoogheemraadschap geeft bij de start van de participatieprocedure op een geschikte wijze kennis van het voornemen hiertoe. De door indiener genoemde aandachtspunten sluiten aan bij de wijze waarop het hoogheemraadschap participatie vormgeeft en worden in de praktijk reeds toegepast.	Geen

	Zienswijzen	Reactie	Wel/geen wijzigingen
Zienswijze d.d. 14 mei 2026, registratienummer 26.0517038			
3.	Indiener vraagt aandacht voor het van belang van een laagdrempelige, begrijpelijke toegang bij participatie. De aandachtspunten van indiener zijn als volgt: 1. *Inspraak moet toegankelijk en begrijpelijk blijven* Indiener vind het belangrijk dat inwoners in een vroeg stadium worden betrokken bij plannen die invloed kunnen hebben op hun leefomgeving, zoals waterbeheer, wateroverlast, afwatering en onderhoud in woonwijken. Participatie moet eenvoudig toegankelijk zijn en niet onnodig bureaucratisch worden ingericht. Voorts vraagt indiener aandacht voor het taalgebruik binnen dit soort officiële stukken. Participatie is bedoeld voor alle inwoners. Wanneer veel ingewikkelde/juridische/bureaucratische woorden gebruikt, haken inwoners af of begrijpen niet waarover zij mogen meedenken of waar ze op mogen reageren. *2. Behoud van invloed van bewoners op projecten in de woonomgeving* Het zou fijn zijn wanneer bewoners ook in de toekomst, voldoende directe invloed mogen hebben bij plannen en projecten die hun leefomgeving raken. Denk bijvoorbeeld aan dat mensen mogen meedenken in werkgroepen. Participatie moet niet alleen formeel bestaan, maar ook echt leiden tot betrokkenheid en duidelijke terugkoppeling naar de inwoners.	De zienswijze richt zich niet inhoudelijk op de voorgenomen wijziging van de participatieverordening. Maar wij hechten er aan om op de aandachtspunten van indiener te reageren. Ad 1 Het hoogheemraadschap onderkent het belang van een toegankelijke en begrijpelijke inrichting van participatie en inspraak. Daarbij geldt echter dat bij inspraak of participatie over de wijziging van) regelgeving niet kan worden voorkomen dat het officiële wijzigingsbesluit in zijn geheel en in juridische vorm ter inzage wordt gelegd. Daarnaast wordt in de kennisgeving van de terinzagelegging een voor inwoners leesbare toelichting opgenomen op de aard en inhoud van de documenten die ter inzage worden gelegd. Voorts is het hoogheemraadschap bereikbaar voor persoonlijk contact met inwoners die behoefte hebben aan een nadere toelichting op de stukken. De daarvoor van toepassing zijnde contactgegevens worden steeds in de kennisgeving vermeld. Het hoogheemraadschap streeft er naar om informatie waar mogelijk begrijpelijk en toegankelijk te formuleren, zonder afbreuk te doen aan de juridische juistheid en volledigheid van de documenten. Het hoogheemraadschap staat open voor suggesties voor verbetering. Ad 2 Het hoogheemraadschap onderkent het belang van zorgvuldige en vroegtijdige participatie bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor de leefomgeving van inwoners. De door indiener genoemde aandachtspunten sluiten aan bij de uitgangspunten die het hoogheemraadschap hanteert bij de inrichting van participatie. De participatieverordening bevat bepalingen die een waarborg vormen voor zorgvuldige participatie door omwonenden en andere belanghebbenden. Zo wordt op grond van artikel 6 voorafgaand aan de start van een planvormingstraject bepaald of een participatieprocedure wordt doorlopen en, zo ja, op welke wijze deze wordt vormgegeven. Dit maakt het mogelijk om participatie af te stemmen op de aard en omvang van het specifieke project. Daarnaast wordt het voornemen tot participatie op een voor het project geschikte wijze bekendgemaakt, zodat betrokkenen tijdig in de gelegenheid worden gesteld om hun belangen en aandachtspunten in te brengen. Daarbij wordt gestreefd naar een zorgvuldig en transparant	Geen

	Zienswijzen	Reactie	Wel/geen wijzigingen
	3. *Uitdaagrecht moet praktisch uitvoerbaar zijn voor gewone inwoners* Het invoeren van het uitdaagrecht kan een positieve ontwikkeling zijn, maar het moet ook laagdrempeliger toegankelijk zijn voor de bewoners. Het zou fijn zijn als het hoogheemraadschap duidelijkheid geeft over de voorwaarden, zodat participatie niet alleen betrekking heeft op grotere organisaties.	proces, waarin alternatieven worden afgewogen en wordt teruggekoppeld hoe de inbreng van belanghebbenden is betrokken bij de besluitvorming. De door indiener genoemde aandachtspunten worden in de praktijk reeds betrokken bij de inrichting van participatie en blijven ook bij toekomstige projecten een belangrijk uitgangspunt. Ad 3 Ten aanzien van het uitdaagrecht onderkent het hoogheemraadschap het belang dat dit instrument praktisch uitvoerbaar en toegankelijk is voor alle inwoners. Het uitdaagrecht is daarom in de participatieverordening zo ingericht dat verzoeken kunnen worden ingediend door zowel individuele inwoners als maatschappelijke partijen, zonder dat vooraf een rechtspersoon is vereist. Na vaststelling van de wijziging van de participatieverordening wordt het uitdaagrecht nader geïmplementeerd. Daarbij wordt voorzien in duidelijke informatie over de voorwaarden, een publieksvriendelijk aanvraagformulier en toegankelijke contactmogelijkheden voor inwoners die ondersteuning nodig hebben bij het indienen van een verzoek. Daarmee wordt beoogd dat het uitdaagrecht niet uitsluitend toegankelijk is voor grotere of professionele organisaties, maar ook voor kleinere initiatieven en individuele inwoners.	
Zienswijze d.d. 14 mei 2026, registratienummer 26.0517039			
4.	Hoewel indiener positief staat tegen over het uitgangspunt van burgerparticipatie en het zogenoemde uitdaagrecht, maakt indiener zich zorgen over de mogelijke risico's op belangenverstrengeling, ongelijke behandeling en onvoldoende transparantie bij de uitvoering hiervan. Het uitdaagrecht creëert immers mogelijkheden voor externe partijen om publieke taken van het hoogheemraadschap over te nemen. Zonder zeer duidelijke en controleerbare criteria bestaat het risico dat organisaties met bestaande netwerken, financiële middelen of politieke connecties een oneerlijk voordeel krijgen ten opzichte van kleinere burgerinitiatieven of individuele inwoners. Indiener verzoek het hoogheemraadschap daarom nadrukkelijk om in de definitieve regeling expliciet aandacht te besteden aan de volgende punten:	De zienswijze richt zich niet direct op de tekst van de voorgenomen wijziging van de participatieverordening, maar bevat waardevolle aandachtspunten voor zowel de verdere uitwerking als de toepassing van het uitdaagrecht. Het hoogheemraadschap waardeert dat indiener het belang van burgerparticipatie onderschrijft en tegelijkertijd wijst op mogelijke risico's ten aanzien van belangenverstrengeling, ongelijke behandeling en transparantie. Het hoogheemraadschap hecht eraan hierop inhoudelijk te reageren. Het hoogheemraadschap onderkent dat de introductie van het uitdaagrecht vraagt om een zorgvuldige en controleerbare uitvoering. Juist daarom is ervoor gekozen om het uitdaagrecht expliciet en gestructureerd in de participatieverordening op te nemen. De verordening bevat een procedureel en juridisch kader dat richting geeft aan de indiening, beoordeling en afhandeling van verzoeken. Zo is in artikel 6a van de participatieverordening vastgelegd welke informatie een verzoek om toepassing van het uitdaagrecht ten minste moet bevatten. Deze vereisten zien onder meer op de aard van de over te nemen taak, de wijze van uitvoering, de borging van kwaliteit en veiligheid, de betrokken kennis en ervaring, de financiële aspecten en het draagvlak onder	Geen

	Zienswijzen	Reactie	Wel/geen wijzigingen
	• Volledige transparantie over alle ingediende voorstellen en verzoeken onder het uitdaagrecht; • Openbaarmaking van beoordelingscriteria en motivatie van besluiten; • Onafhankelijke toetsing van voorstellen; • Duidelijke regels ter voorkoming van belangenverstrengeling; • Inzicht in eventuele financiële belangen, samenwerkingen of banden tussen betrokken partijen; • Mogelijkheden voor bezwaar en publieke controle; • Waarborging dat kleinere lokale initiatieven daadwerkelijk een eerlijke kans krijgen. Publieke taken en publieke middelen dienen volgens indiener op een controleerbare en eerlijke manier beheerd te worden. Juist bij nieuwe samenwerkingsvormen tussen overheid en externe partijen is maximale openheid essentieel om het vertrouwen van inwoners te behouden. Indiener verzoek u deze aandachtspunten mee te nemen bij de verdere uitwerking en vaststelling van de wijziging van de participatieverordening	belanghebbenden. Hiermee wordt beoogd dat verzoeken op een vergelijkbare en inzichtelijke wijze kunnen worden beoordeeld. Daarnaast bevat artikel 6b van de participatieverordening expliciete gronden op basis waarvan een verzoek moet of kan worden afgewezen. Deze weigeringsgronden hebben onder meer betrekking op strijd met wet- of regelgeving of vastgesteld beleid, de wenselijkheid van het overdragen van de betreffende taak en de waarborging van kwaliteit, continuïteit en veiligheid. Daarmee wordt de beoordelingsruimte van het bestuursorgaan begrensd en wordt bijgedragen aan een transparante en zorgvuldige besluitvorming. Met het oog op gelijke toegang is het indienen van een verzoek bewust laagdrempelig vormgegeven. Een verzoek kan worden ingediend door individuele inwoners en maatschappelijke partijen, zonder dat daarvoor bij voorbaat een rechtspersoon is vereist. Pas wanneer de aard van de taak of de daaraan verbonden risico's en verplichtingen daartoe aanleiding geven, kan in een later stadium worden verlangd dat het initiatief wordt ondergebracht in of ondersteund door een rechtspersoon met voldoende financiële en organisatorische draagkracht. Hiermee wordt beoogd dat ook kleinere lokale initiatieven een reële kans krijgen om gebruik te maken van het uitdaagrecht. Bij de beoordeling van verzoeken gelden voorts de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het gelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel. Dit betekent dat verzoeken objectief en zonder vooringenomenheid worden beoordeeld en dat relevante aspecten, zoals mogelijke belangen en samenwerkingsverbanden, in de afweging kunnen worden betrokken voor zover deze van belang zijn voor de beoordeling van het verzoek. Een besluit op een verzoek om toepassing van het uitdaagrecht is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Dit brengt met zich dat het besluit gemotiveerd wordt genomen en dat daartegen de gebruikelijke rechtsbeschermingsmogelijkheden van bezwaar en beroep openstaan. Het hoogheemraadschap neemt de door indiener genoemde aandachtspunten nadrukkelijk mee bij de verdere uitwerking en implementatie van het uitdaagrecht, onder meer bij de inrichting van het aanvraagformulier, de communicatie hierover en de interne beoordelingsprocedure. De zienswijze geeft echter geen aanleiding om het ontwerpbesluit tot wijziging van de participatieverordening aan te passen, nu de verordening reeds voorziet in een juridisch kader dat waarborgen biedt voor transparantie, zorgvuldigheid en gelijke behandeling, en nadere concretisering plaatsvindt in de uitvoeringspraktijk.	

5 Wijzigingen

De zienswijzen geven geen aanleiding tot wijziging van het ontwerpbesluit.